

Slovenska Krajina.

Črenšovci. Pred enim tednom se je nastanila na občinski zemlji pri cerkvi neka potujoča družba. Ljudje so rekli, komedijaši so prišli k nam. Nekateri so pravili, da je cirkus, drugi, da je kino. Na nedeljo 24. januarja pa si je podjetnik to-le izmislil: Postavil je svoje kino-slike, izmed katerih je bilo nekaj nedostojnih, pred cerkev, da bi več ljudi privabil na svojo popoldansko predstavo v Naš dom. Ko je g. župnik zvedel za slike, jih je dal odstraniti. Udeležba pri predstavi v Našem domu je bila bolj slaba, pa še ti niso bili po večini zadovoljni, ker niso nič lepega videli. Oblast naj ne dovoli takim družbam prirejati predstave po deželi, ker ne nudijo ljudstvu nič dobrega.

Krvav obračun med cigani. Cigani v Črenšovcih so se spri radi malenkostnega vzroka. Iz prepira se je izcimil pretep, v katerem je obležal v krvi 28letni cigan Adam. Nek drug cigan ga je zabodel z nožem v vrat, mu prerezal žilo odvodnico in Adam je kmalu izkrevavel ter izdihnil. Orožniki iščejo ubijalca.

Gornja Lendava. Našim čitateljem hočemo danes podati sliko našega društvenega življenja. V naši župniji imamo precej društev. Verska društva rodijo obilo sadov: tretji red sv. Frančiška šteje 20 članov. Marijina družba, dekliška

in fantovska, ima okrog 120 članov. Marijin vrtec za otroke okrog 300 članov. Vsa ta društva imajo redno mesečno spoved, skupno sv. obhajilo in nauk. Izmed ostalih društev imamo: sokolsko četo, Jadransko stražo, Streljaško družino, Rdeči križ in Prosvetno društvo. Sokolsko četo tvorijo učitelji in druga inteligenca, in ni veliko življenja v njej. Zadnji dve leti je vpriporila samo eno igro. In to je vse delo. Jadranska straža ima isto članstvo kot Sokolska četa. Rdeči križ malo več, a vsi godrnjajo, ker plačujejo samo članarino. Večina naših kmečkih fantov in deklet je v Prosvetnem društvu, ki šteje okrog 120 članov. Še ni leto, kar je bilo ustanovljeno, pa je priredil že več iger in akademij, ima lepo knjižnico (okoli 300 knjig) in prireja skoro vsako nedeljo predavanja in sestanke. Letos si moramo postaviti »Prosvetni dom«, ker nam manjka prostor, kjer bi se lažje in lažje delalo. »pomladi bomo zgradili zidati. Imamo že vse pripravljeno. — Letošnji predpust nam je prinesel obilo novih parov. Vračajo se iz tujine in si postavljajo nove družine doma. — Pa še nekaj čudnega se nam obeta: Jadranska straža priredi »Orientalno noč«. Kaj naj bi to bilo, ne vemo. Bojimo se samo, da ne bi prišli k nam kakšni orientalski ljudje, ko pa še domačini ne vemo kam.

obmejnih krajih prodane šivalne stroje. V tej službi je vztrajal do aretacije.

Adlerjev zaslužek je bil malenkosten. Radi tega je zašel v dolgove, ki so narasli na 2000 Din. Ker so upniki nanj pritiskali in je bil pred durmi Miklavžev večer Sokola, na katerem bi bil rad igral bolj vidno vlogo, se je hotel na vsak način dokopati do denarja.

Končno je dozorel v njem sklep, da bo oropal šentiljskega poštnega sluga Ludvika Žunko. Kot bivšemu občinskemu slugi v Št. Ilju so mu bile dobro znane tamošnje poštne razmere in navade.

Adler si je preskrbel sekuro in se je skril že 16. novembra zvečer ob osmih v grmovje, iz katerega je prežal na starega Žunka. Sluga je prišel, kakor običajno, vendar so bili v bližini ljudje in tolovaj ni mogel izvršiti zločina. Drugi večer za tem se je Adler prepozno vrnil v Št. Ilj in je zamudil priliko, da bi se bil lotil Žunka.

Šele tretji dan, 18. novembra zvečer je opazil, da se je pojavil pred njim iz megle poštni sel. Ker ni bilo nikogar v bližini, je skočil za starim možem in ga je pobil na tla s tremi udarci s sekuro.

Pobral je v vsej naglici z Žunkovega ročnega vozička poštno vrečo in odrzel z njo na svoje stanovanje pri posestniku Mermolji. Tamkaj je skril plen in se je vrnil počasi nazaj na mesto zločina, kjer so že drugi našli umirajočega Žunka. Adler sam je glasno obsojal krvav zločin pri pogledu na žrtev in pozneje zvečer v sokolski telovadnici, kamor je v noči prodrla vest, da je udarjeni in izropani podlegel poškodbi.

Nekaj dni po roparskem umoru je zamenjal Adler od 14 oropanih jurjev po raznih mariborskih trgovinah osem, ne da bi bil vzbudil kak sum. Številke oropanih tisočakov so bile od oblasti zaupane vsem lastnikom javnih lokalov po Mariboru. Kupoval si je za izmenjani denar obleko, perilo in odplačal pretežni del dolga.

Dne 7. decembra ga je zadela usoda, ko

Šentiljski morilec pred sodniki.

Mariborski veliki senat je razpravljal 29. januarja o roparskem umoru v Št. Ilju v Slovenskih goricah, katerega je zagrešil 23 letni Karl Adler 18. novembra 1936.

Obtožnica slika morilca kot nezakonskega otroka, ki je bil zgodaj ob starše in je prišel na občino v Št. Ilj. Vzel ga je za svojega premožni posestnik Franc Tišler, ki je brez otrok in bi mu bil zapustil po smrti lepo premoženje. Od svojega krušnega očeta jo je lepega dne pobrisal Adler k trgovcu in posestniku Milanu Jesenku v Štrihovec, kjer se je zanimal za trgovino.

Od 16. leta naprej je postal Adler lahko hkomiseln in se je povsod silil v ospredje

društvenega življenja ob meji ter se je znal prikupiti. Udejstvoval se je pri Sokolu in pri gasilcih. Mnogo je čital in ni ne pil ne kadil. Veliko važnost je polagal na čedno obleko, s katero je hotel v družbi vzbujati pozornost. Leta 1933 je Jesenko radi slabe trgovine fanta odpustil. Adler je prišel za hlapca k poštarju Sfiligoju v Št. Ilj, kojega žena ima krčmo in mesarijo. Tamkaj so ga odslovili čez par mesecev. Pred dvema letoma je bil občinski sluga v Št. Ilju. Iz te službe je moral, ker je nekaj zagrešil.

Lansko spomlad ga je sprejela tvrška »Singer« kot potnika in inkasanta za po

»Kaj, vina boš?« se je posmehoval grofov jagar; »boš moral prej druge pobarati.«

»Zlodeja bom baral,« je vzklikel Lavrinc. »Imam sam denarja dovolj, da si lahko kupim vina.«

»Kupiš že, ampak piti ga ne smeš.«

»Tega bi rad videl, ki mi to ubrani.«

»Ga boš še že.«

V tem je krčmarjeva špela že postavila dva polna steklena vrčka vina pred nju. Bliskoma je poveznil Anza svoj lovski klobuk čez Lavrinčev vrč, potem pa ga smeje se spet dvignil — v vrčku pa ni bilo več vino, ampak bistra voda. Tisti, ki so sedeli blizu, so se prestrašeno odmaknili; vse je utihnilo.

»Prekleti coprniki!« je zatulil Lavrinc.

»Če boš lepo prosil, ti pa pustim vino,« se je smejal Anza.

»Zlodeja te prosim.«

»Dobro, tedaj pa imej vino!«

Pri teh besedah je Anza zopet poveznil svoj klobuk čez Lavrinčev vrč, ga hitro spet umaknil — in v vrču ni bila več voda, ampak rdeče vino kakor prej. Na glas so se zasmejali, toda smeh je bil prisiljen, kajti vsi so se čudili čarovniji.

»Pij, škric! — Na zdravje!« je zavpil grofov jagar in trčil z Lavrincem.

Ta si je najprej le ustnice zmočil, potem pa je na en dah izpil polovico, tlesnil z jezikom in se zadril presenečeno:

»Zlodejev si! Kje si se takih reči naučil?«

»Na Ojstreu pri žalik ženah.«

»Haha, na Ojstreu še živa duša ni bila in tudi ne bo.«

»Zakaj ne?«

»Saj je vse leđeno zgoraj in snega sto let starega. Človek bi se tudi zadušil, ko v taki višini zraka nimaš, da bi dihal. Ono leto je pravil ljubljanski dohtar, da je Ojstre dva tisoč klafter visok.«

»Kdo drug ko jaz ne pride gor; jaz pa sem že bil gori — ne enkrat, ampak desetkrat.«

»Da, da, stokrat — z jezikom.«

Tedaj je nekaj fantov vzklikelo in ježno zavpilo: »Drži jezik, ti rihtarski škric!... Anza je bil gori... Jaz sem ga videl... Jaz tudi... Jaz tudi... Na Kopi sem bil in sem z grofovimi rešpetinom tja gledal. Anza je bil čisto na vrhu in je mahal z rdečo ruto.«

»Povej, povej, Anza, kako je gori na Ojstreu!« je radovedno prosila Rezika. »Rada bi vedela, kako je gori.«

»Podne in kadar je sončno, je lepo, tako lepo, da ne moreš povedati; pol sveta vidiš,« je odgovoril grofov jagar. »Ponoči pa in če je megleno, huuu —«

»Kaj je ponoči? In če je megleno? Povej!« so silili tudi drugi.

»Ne vprašuj! Tega ne smem praviti. Svoj živ dan ne povem nikomur, kaj sem na Ojstreu videl.«

»Straši gori, to vemo. Divji mož je gor doma in škrteljni.«

kakšnih 20 ton težak meteor (kamen izpod neba). Učenjak ga ceni na okroglo 5 milijonov nemških mark.

Dragi poljubi

Častitljiv meščan južno-brazilijskega mesta Lomingo je šel zgodaj zjutraj proti svoji trgovini. Naenkrat se mu približa mlado dekle, ga mlo pogleda in že ga drži za vrat in ga poljubljuje. Starejši gospod je bil skoraj ob sapo. Klobuk mu je padel z glave. S težavo se je obranil vsiljivih poljubov. Lik blisk je lepota izgnila. Prav vesel radi nenadnega dogodka je gospod nadaljeval pot in je srečal svojega prijatelja in mu zaupal najnovejši doživljaj. Prijatelj je bil ravnokar isto doživel in s prav isto gospico, Go-

je hotel zamenjati deveti tisočak v trgovini Mastek na mariborskem Glavnem trgu. Blagajničarka Elizabeta Matko je odkrila, da je bil v izmenjavo dani ji tisočak oropan v št. Ilju. Hitro poklicani

stražnik je fanta odvedel in ta je kmalu priznal, kaj ima na vesti.

Veliki senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil Karla Adlerja na razpravi dne 29. januarja na dosmrtno ječo.

slovnik. Rajni naj sveti nebeška luč! Žalujocim sorodnikom in znancom naše iskreno sožalje!

Zgornja Senarska. Tukaj je umrl zvest naročnik »Slovenskega gospodarja« Janez Vertič, posestnik, dober oče in vzgleden mož. Pogreb se je vršil 27. januarja ob obliini udeležbi na pokopališču pri Sv. Trojici v Slov. gor. Od blagopokojnega se je poslovil ob odprtem grobu v ganljivih besedah g. župnik. Blagopokojnemu bodi Vsemogočni večni plačnik, preostali naše sožalje!

Ščavnica. Pred kratkim smo položili k večnemu počitku našega starega očeta Valnerja. Rajni je dočkal starost 76 let ter je bil vzoren krščanski mož in oče, kateri ni nikoli klonil in menjal svojega prepričanja. Že pod bivšo Avstrijo se je vneto boril za pravice Slovencev in za vero svojih očetov. Kot tak je bil tudi vedno vpoštevani in spoštovan. Skozi 30 let je bil občinski odbornik in skozi 50 let naročnik »Slov. gospodarja«. Kot praktični katoličan je bil član tretjega reda, svojo družino je posvetil presv. Srcu Jezusovemu. — Obilno spremstvo na zadnji poti je pokazalo, kako je bil rajnik priljubljen. O. g. dekan Franc Sal. Gomilšek je spregovoril rajnemu v slovo globoko občutene besede. Vri, neustrašen borec za dedov vero in za materino besedo, počivaj v miru!

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Križ nad Mariborom. Kmečko bralno društvo Sv. Križ nad Magibo om priredi v nedeljo 7. februarja zanimivo burko »Lesena peče«. K prireditvi vabimo domačine in sosesde!

Kamnica. Malo razvedrila v teh pustih časih vam ne bo škodovalo. To vedo tudi vrti kamniški igralci, zato so nam pripravili za Svečnico sijajno burko. Predstava je v cerkveni dvorani popoldne ob treh. Sveta grohot...

Sv. Trojica v Slov. goricah. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na pustno nedeljo 7. februarja in na pustni torek 9. februarja v samostanski dvorani igro »Trojčice«, začetek vselej ob treh popoldne.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Sloveskov tabor« pri Sv. Rupertu v Slov. gor. naznanja, da priredi za pustno nedeljo 7. februarja, popoldne ob treh, v Društvenem domu tri igre. Med temi eno spevoigro. Ruperčani se spevoigre nismo videli. Zato pridite vsi! Prireditve bo prvovrstno opremljena. Sodeluje pevski zbor in igrajo pomnoženi tamburaši.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 21. decem. bra je bil zaključek gospodinjstva nadaljevalne šole, ki sta jo tako vzorno vodili o. c. šolski sekretari Vitoslava in Siksta. S solzami v očeh so se

poslavljale gojenke, dobro vedo, da je bila prekoristna za nje. Po veliki noči se zopet začne. Traja tri mesece. Dekleta od 16 let naprej, ki jo nameravajo obiskovati iz domače in sosednih župnij, naj se gotovo v tem mesecu oglasijo pri g. dekanu. — Naš fantovski odsek pridno deluje. Mladenci z veseljem srcom prihajajo na tedenske sestanke, pa tudi k telovadbi. Tudi dekleta so se zganila in so imela že več poučnih sestankov pri dekliskem odseku. Prav tako! Nekaj velja, kdor kaj ima, več velja, kdor kaj zna. — V nedeljo 7. februarja se bomo zbrali v dvorani k igri »Lesena peče«, ki bo vse obiskovalce gotovo spravila v najboljšo voljo. Torej na veselo svidenje v zelo velikem številu!

Hajdi! pri Ptuj. Tukajšnje Prosv. društvo priredi v nedeljo 7. februarja lepo ljudsko igro »Zagorski zvonovi«. Začetek ob pol treh popoldne. Vabljeni od blizu in daleč!

Makole. Prosvetno društvo v Makolah priredi na pustno nedeljo 7. februarja veselo in poučno igro »Dva para se ženita«, pridite vsi, ki se hočete za pust pošteno nasmejati! Sodeluje tudi pevski in tamburaški zbor.

Loče pri Poljčanah. Na predvečer in na pustno nedeljo popoldne po večernicah priredi tuk. katoliško prosvetno društvo v šoli veseloigro v treh dejanjih »Lesena peče«. Vstopnina bo nizka. Prijatelji smeja in poštena zabave od blizu in daleč iskreno vabljeni!

DOPISI

Sv. Lovrenc na Pohorju. Lansko leto je bilo za nas Lovrencane leto jubilejev. Slovesno smo obhajali dne 6. decembra kljub dežju in mrzlemu vetru 70 letnico sedanjega pokopališča in 50 letnico pokopališke kapele. Tiho in mirno pa je šel mimo nas na vernih duš dan 40 letni jubilej nove šole. Pa tudi živega jubilanta smo imeli v naši sredini. Naš g. župnik in duhovni svetovalec se je dne 22. julija srečal z očakom Abrahamom, ki ga je ljubeznivo pogledal, se mu prijazno nasmešnil in zadovoljno pokimal. Gospod župnik deluje že 15 let v naši 3000 duš broječi župniji z apostolsko vnemo in gorečnostjo. Bog nam ohrani dobrega in skrbnega duhovnega očeta še mnogo let! — Splošen pregled živ-

Odprta noč in dan so groba vrata.

Zgornje Radvanje pri Mariboru. Dne 22. jan. je po kratki in mučni bolezni (pljučnici) umrla v starosti 68 let Ana ...-fona, rojena Vidovič. Rojena je bila pri Sv. Vidu pri Ptuj. Pogreb

se je vršil 24. januarja popoldan ob treh izpred hiše žalosti na radvanjsko pokopališče ter je pričal, kako priljubljena je rajna bila. Pokojna je bila 17 let vzorna gospodinja pri Francu Pri-

spoda sta šla naprej in se pogovarjala. Njuno najboljšo razpoloženje se je na mah izpreverilo v najbolj slabo voljo, ko sta ugotovila, da jima manjkata zlati žepni uri in denar. Strastni poljubl so se vsekakor izplačali mladi in pretkanl tateli.

Kolajna za največji pogum

Zlato Stanhopeovo kolajno, ki je v Angliji vsako leto podeljujejo za posebno pogumna dejanja, so letos prvič podelili neki ženski, in sicer gđ. Evelini Graham-Ironsovi, ki je v posebno težkih okoliščinah rešila neko mlado samomorilko iz vode. Vojvoda Yorški, sedanji kralj, je pogumni mladi dami osebno izročil to najvišje odlikovanje.

»Stari Jaznikar pravi, da je na vrhu Ojstrca srebrno kegljišče z zlatimi keglji.«

»In za onega Silvestra, ki je v Črnem grabnu tistega romarja ubil, pravijo, da je zaklet in da mora v podobi črnega bika na Ojstrcu živeti.«

»Anza, ali si ga videl, črnega bika?«

»Videl ga nisem, čul pa,« je potrdil grofov jagar, zastrmel in dal tak glas od sebe, da je šlo vsem do mozga: »Jooouuujo!«

Potem si je potegnil klobuk na ušesa, treščil skozi vrata in zdirjal v les. Tu se je usedel na kamen in se zagledal proti Ojstrcu.

V krčmi je vse utihnilo. Mladi ljudje so se v zadregi ozirali.

»Kam ga je odneslo?«

»Kaj počne?« so se spraševali.

»Za norca nas ima,« je pogodrnjal sodnikov Lavrinc. »Ničesar ni ne videl ne čul na Ojstrcu. Vse, kar pravi, je prazna slama.«

Temu so vsi oporekali.

»Ti, Anza ve nekaj. Anza ti ve stvari, v katerih se nam še sanja ne.«

»Anza tudi zna nekaj. Kar ti on stori, tega drugi ne morejo.«

»Oblast ima nad ljudmi in živalmi.«

Tako so se kresale besede sem in tje, vse pa so se sukale okoli grofovega jagra. Zato pa je tudi bilo vzroka dovolj.

Že kar, ko se je prvič prikazal v Šmarju, so ga obdale skrivnostne govorice. Mlad je bil, močan in lep mož in nekaj tujega je bilo na njem. Nihče ni prav vedel, odkod je. Toliko so izvedeli, da je bil brez staršev in da ga je vzredila Kančeva Cenca, ki je bila sestra Gašparja Petrača. Ko pa je bil devet let star, je ušel z nekim cirkusom in se dolga leta potepal po svetu. Kaka tri leta bo, ko ga je grof spravil sem v te kraje in ga postavil na Veliko planino za svojega lovca. Na Veliki planini je bil dotlej star logar, ki delu ni bil več kos; zmerom manj je bilo gamsov in na koncu jih je bilo komaj še kakih petdeset. Novemu lovcu je grof naročil, da mora lovišče bolj zavarovati, poleti pa tudi dovolj planinske trave nasušiti, da bi v hudih zimah mogel divjad krmiti.

Mladi lovec Anza je svoje tako zvesto opravljaj, da se je v dveh letih število gamsov že početerilo. Bil je izvrsten strelec in je iztrebil, kar je bilo ujed, posebno jastrebe in divje mačke; pa tudi divjim lovcem je vzel veselje in pogum, da bi še hodili v njegov revir.

Večidel je prebil gori za Hudimi pečmi pri svojih gamsih. Tam si je pod neko pečjo postavil kočo. Med ljudi pa je šel redko in le redko ga je kdo videl. Nikoli nisi vedel, ali je doma ali zdoma. Divji lovci so se izpočetka še plazili tod okoli; toda zdaj je dobil ta kak strel v nogo, zdaj ta v ramo, ne da bi začul poprej kal: niti ne, da bi videl, odkod strel pri-

je hotel zamenjati deveti tisočak v trgovini Mastek na mariborskem Glavnem trgu. Blagajničarka Elizabeta Matko je odkrila, da je bil v izmenjavo dani ji tisočak oropan v št. Ilju. Hitro poklicani

stražnik je fanta odvedel in ta je kmalu priznal, kaj ima na vesti.

Veliki senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil Karla Adlerja na razpravi dne 29. januarja na dosmrtno ječo.

slovnik. Rajni naj sveti nebeška luč! Žalujocim sorodnikom in znancom naše iskreno sožalje!

Zgornja Senarska. Tukaj je umrl zvest naročnik »Slovenskega gospodarja« Janez Vertič, posestnik, dober oče in vzgleden mož. Pogreb se je vršil 27. januarja ob obliini udeležbi na pokopališču pri Sv. Trojici v Slov. gor. Od blagopokojnega se je poslovil ob odprtem grobu v ganljivih besedah g. župnik. Blagopokojnemu bodi Vsemogočni večni plačnik, preostali naše sožalje!

Ščavnica. Pred kratkim smo položili k večnemu počitku našega starega očeta Valnerja. Rajni je dočkal starost 76 let ter je bil vzoren krščanski mož in oče, kateri ni nikoli klonil in menjal svojega prepričanja. Že pod bivšo Avstrijo se je vneto boril za pravice Slovencev in za vero svojih očetov. Kot tak je bil tudi vedno vpoštevani in spoštovan. Skozi 30 let je bil občinski odbornik in skozi 50 let naročnik »Slov. gospodarja«. Kot praktični katoličan je bil član tretjega reda, svojo družino je posvetil presv. Srcu Jezusovemu. — Obilno spremstvo na zadnji poti je pokazalo, kako je bil rajnik priljubljen. O. g. dekan Franc Sal. Gomilšek je spregovoril rajnemu v slovo globoko občutene besede. Vri, neustrašen borec za dedov vero in za materino besedo, počivaj v miru!

DRUŠTVENE VESTI

Sv. Križ nad Mariborom. Kmečko bralno društvo Sv. Križ nad Magibo om priredi v nedeljo 7. februarja zanimivo burko »Lesena peče«. K prireditvi vabimo domačine in sosedu!

Kamnica. Malo razvedrila v teh pustih časih vam ne bo škodovalo. To vedo tudi vrti kamniški igralci, zato so nam pripravili za Svečnico sijajno burko. Predstava je v cerkveni dvorani popoldne ob treh. Sveta grohot...

Sv. Trojica v Slov. goricah. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi na pustno nedeljo 7. februarja in na pustni torek 9. februarja v samostanski dvorani igro »Trojčice«, začetek vselej ob treh popoldne.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Sloveskov tabor« pri Sv. Rupertu v Slov. gor. naznanja, da priredi za pustno nedeljo 7. februarja, popoldne ob treh, v Društvenem domu tri igre. Med temi eno spevoigro. Ruperčani se spevoigre nismo videli. Zato pridite vsi! Prireditve bo prvovrstno opremljena. Sodeluje pevski zbor in igrajo pomnoženi tamburaši.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 21. decem. bra je bil zaključek gospodinske nadaljevalne šole, ki sta jo tako vzorno vodili o. c. šolski sekretari Vitoslava in Siksta. S solzami v očeh so se

poslavljale gojenke, dobro vedo, da je bila prekoristna za nje. Po veliki noči se zopet začne. Traja tri mesece. Dekleta od 16 let naprej, ki jo nameravajo obiskovati iz domače in sosednih župnij, naj se gotovo v tem mesecu oglasijo pri g. dekanu. — Naš fantovski odsek pridno deluje. Mladenci z veseljem srcom prihajajo na tedenske sestanke, pa tudi k telovadbi. Tudi dekleta so se zganila in so imela že več poučnih sestankov pri dekliskem odseku. Prav tako! Nekaj velja, kdor kaj ima, več velja, kdor kaj zna. — V nedeljo 7. februarja se bomo zbrali v dvorani k igri »Lesena peče«, ki bo vse obiskovalce gotovo spravila v najboljšo voljo. Torej na veselo svidenje v zelo velikem številu!

Hajdi! pri Ptuj. Tukajšnje Prosv. društvo priredi v nedeljo 7. februarja lepo ljudsko igro »Zagorski zvonovi«. Začetek ob pol treh popoldne. Vabljeni od blizu in daleč!

Makole. Prosvetno društvo v Makolah priredi na pustno nedeljo 7. februarja veselo in poučno igro »Dva para se ženita«, pridite vsi, ki se hočete za pust pošteno nasmejati! Sodeluje tudi pevski in tamburaški zbor.

Loče pri Poljčanah. Na predvečer in na pustno nedeljo popoldne po večernicah priredi tuk. katoliško prosvetno društvo v šoli veseloigro v treh dejanjih »Lesena peče«. Vstopnina bo nizka. Prijatelji smeja in poštena zabave od blizu in daleč iskreno vabljeni!

DOPISI

Sv. Lovrenc na Pohorju. Lansko leto je bilo za nas Lovrencane leto jubilejev. Slovesno smo obhajali dne 6. decembra kljub dežju in mrzlemu vetru 70 letnico sedanjega pokopališča in 50 letnico pokopališke kapele. Tiho in mirno pa je šel mimo nas na vernih duš dan 40 letni jubilej nove šole. Pa tudi živega jubilanta smo imeli v naši sredini. Naš g. župnik in duhovni svetovalec se je dne 22. julija srečal z očakom Abrahamom, ki ga je ljubeznivo pogledal, se mu prijazno nasmešnil in zadovoljno pokimal. Gospod župnik deluje že 15 let v naši 3000 duš broječi župniji z apostolsko vnemo in gorečnostjo. Bog nam ohrani dobrega in skrbnega duhovnega očeta še mnogo let! — Splošen pregled živ-

Odprta noč in dan so groba vrata.

Zgornje Radvanje pri Mariboru. Dne 22. jan. je po kratki in mučni bolezni (pljučnici) umrla v starosti 68 let Ana ...fona, rojena Vidovič. Rojena je bila pri Sv. Vidu pri Ptuj. Pogreb

se je vršil 24. januarja popoldan ob treh izpred hiše žalosti na radvanjsko pokopališče ter je pričal, kako priljubljena je rajna bila. Pokojna je bila 17 let vzorna gospodinja pri Francu Pri-

spoda sta šla naprej in se pogovarjala. Njuno najboljšo razpoloženje se je na mah izpreverilo v najbolj slabo voljo, ko sta ugotovila, da jima manjkata zlati žepni uri in denar. Strastni poljublili so se vsekakor izplačali mladi in pretkanl tateli.

Kolajna za največji pogum

Zlato Stanhopeovo kolajno, ki je v Angliji vsako leto podeljujejo za posebno pogumna dejanja, so letos prvič podelili neki ženski, in sicer gđ. Evelini Graham-Ironsovi, ki je v posebno težkih okoliščinah rešila neko mlado samomorilko iz vode. Vojvoda Yorški, sedanji kralj, je pogumni mladi dami osebno izročil to najvišje odlikovanje.

»Stari Jaznikar pravi, da je na vrhu Ojstrca srebrno kegljišče z zlatimi keglji.«

»In za onega Silvestra, ki je v Črnem grabnu tistega romarja ubil, pravijo, da je zaklet in da mora v podobi črnega bika na Ojstrcu živeti.«

»Anza, ali si ga videl, črnega bika?«

»Videl ga nisem, čul pa,« je potrdil grofov jagar, zastrmel in dal tak glas od sebe, da je šlo vsem do mozga: »Jooojuuu!«

Potem si je potegnil klobuk na ušesa, treščil skozi vrata in zdirjal v les. Tu se je usedel na kamen in se zagledal proti Ojstrcu.

V krčmi je vse utihnilo. Mladi ljudje so se v zadregi ozirali.

»Kam ga je odneslo?«

»Kaj počne?« so se spraševali.

»Za norca nas ima,« je pogodrnjal sodnikov Lavrinc. »Ničesar ni ne videl ne čul na Ojstrcu. Vse, kar pravi, je prazna slama.«

Temu so vsi oporekali.

»Ti, Anza ve nekaj. Anza ti ve stvari, v katerih se nam še sanja ne.«

»Anza tudi zna nekaj. Kar ti on stori, tega drugi ne morejo.«

»Oblast ima nad ljudmi in živalmi.«

Tako so se kresale besede sem in tje, vse pa so se sukale okoli grofovega jagra. Zato pa je tudi bilo vzroka dovolj.

Že kar, ko se je prvič prikazal v Šmarju, so ga obdale skrivnostne govorice. Mlad je bil, močan in lep mož in nekaj tujega je bilo na njem. Nihče ni prav vedel, odkod je. Toliko so izvedeli, da je bil brez staršev in da ga je vzredila Kančeva Cenca, ki je bila sestra Gašparja Petrača. Ko pa je bil devet let star, je ušel z nekim cirkusom in se dolga leta potepal po svetu. Kaka tri leta bo, ko ga je grof spravil sem v te kraje in ga postavil na Veliko planino za svojega lovca. Na Veliki planini je bil dotlej star logar, ki delu ni bil več kos; zmerom manj je bilo gamsov in na koncu jih je bilo komaj še kakih petdeset. Novemu lovcu je grof naročil, da mora lovišče bolj zavarovati, poleti pa tudi dovolj planinske trave nasušiti, da bi v hudih zimah mogel divjad krmiti.

Mladi lovec Anza je svoje tako zvesto opravljaj, da se je v dveh letih število gamsov že početerilo. Bil je izvrsten strelec in je iztrebil, kar je bilo ujed, posebno jastrebe in divje mačke; pa tudi divjim lovcem je vzel veselje in pogum, da bi še hodili v njegov revir.

Večidel je prebil gori za Hudimi pečmi pri svojih gamsih. Tam si je pod neko pečjo postavil kočo. Med ljudi pa je šel redko in le redko ga je kdo videl. Nikoli nisi vedel, ali je doma ali zdoma. Divji lovci so se izpočetka še plazili tod okoli; toda zdaj je dobil ta kak strel v nogo, zdaj ta v ramo, ne da bi začul poprej kal: niti ne, da bi videl, odkod strel pri-

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Ijenja in smrti za našo župnijo v preteklem letu je sledeči: Rodilo se je živih 72 otrok, 38 dečkov in 34 deklic. Kakor znano, je meseca maja neprestano deževalo, zato si je sanje eden fantek upal na svet; med tem ko je meseca junija vsled malo bolj solnčnega vremena poskočilo število novorojencev na 11. — Zakrament sv. zakona je prejel v domači župnijski cerkvi 18 parov; med temi je osem nevest, ki so starejše kakor ženini. — Umrlo je 13 moških in 27 ženskih oseb, torej je umrlo več kot enkrat toliko žensk kot moških. Najstarejša ženska, Alojzija Pisanik iz Ribnice, je umrla v 93. letu; najstarejši moški, daleč po okolici znani zidarski mojster, Matevž Skribe, pa v 88. letu. To je bil v resnici čvrst in zdrav rod. Matevžev oče Lovrenc je doživel 82, ded Valentin pa 90 let. In vsi trije so bili zidarji. Iz tega bi se dalo sklepati, da kakor zajec ne mara pobeljenega drevesa, tako se smrt izogiblje človeka, ki diši po apnu. — Ko bi sedanji prebivalci Pohorja dočakali takšno starost, kakor so jo naši predniki nekaj, potem bi se le vrelli tujci, zdravi in bolani, od vseh strani na Pohorje, uživati čisti planinski zrak in se krepčati z ledenomrzlo vodo. V mrtvaški knjigi je zabeleženo, da je umrl dne 10. septembra 1700 v Sv. Lovrencu tržan Gregor Jakše, star 120 let. Dne 26. marca 1799 je zaspal na činžatu berač, Anton Blažič, star 113 let. Mož je bil, čeravno berač, gotovo vedno zdrav, ker mu je duhovnik, ki ga je pokopal, zapisal v mrtvaško knjigo značilno pripombo: Vsled starosti se je zrušilo trhljo ogródje. Nam, ki sedaj živimo in si že od rane mladosti na vse mogoče načine »utrjujemo« zdravje z alkoholom in nikotinom, se takšne smrti pač ni treba bati.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V dolgih zimskih večerih je kaj zanimivo poslušati novice, še bolj jih čitati v našem listu, ki je že 71. leto zanesljiv vodnik našemu slovenskemu narodu. Nate jih nekaj od tod! Od 13. do 20. decembra smo obhajali sv. misijon. Vodili so ga čč. gg. misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem: dr. Zagar, Zdravilič in Bele. S svojimi prepričevalnimi pridigami so nas zares navdušili za čednostno življenje. Težko smo se ločili od njih. Seme, ki so ga sejali, bo vzkliklo in rodilo bogate sadove. — Naša domača Kmečka zveza je v nedeljo 10. januarja priredila štiriurni strokovni tečaj. Polna šolska soba je pričala o velikem zanimanju. G. župan Špindler je govoril o zgodovini kmečkega gibanja, kmetijski referent Kuret o letošnjih izkušnjah na polju sadjarstva, sodnik Ašič pa o kmečki zaščiti. Poslušalci so do konca vstrajali pri velezanimivih govorih. Le še večkrat kaj takega, pa bo Kmečka zveza zajela vse naše kmečko ljudstvo! — V nedeljo 24. januarja pa je na shodu Kmetijske podružnice nad vse zanimivo predaval gozdarski referent Miklavžič. Toliko novega je znal povedati, da so poslušalci kar strmeli. Za gozde je bilo doslej pre malo zanimanja pa še manj pouka. — Še nekaj o starem letu. Rojenih je bilo 71, poročenih 22 parov, 45 ljudi pa je umrlo, prigospodarili smo torej 26 ljudi. Sv. obhajil je bilo 24.485. Več novic prihodnjč.

Ormož. Še ni dolgo tega, ko se je nekje v bližini ustanovilo neko društvo, ki ima sicer lep naslov, pa ne tako lepa dejanja. Pred kratkim sem se razgovarjal s članom tega društva in ga vprašal: »No, kako pa kaj vaše društvo?« — »Smo čisto zadovoljni«, mi pravi. — »Imate sestanke?« — »Pa še precej luštne, posebno zadnji je bil zelo zanimiv. Nekdo nam je prinesel par vrčev vina, seveda brez gospodarjeve vednosti. Potem je pa bil takoj sestanek, plesali smo, vmes pili, za zaključek pa zopet plesali. Domov grede pa smo donasli vina z vrčem vred pretepli.« Mladina, kam drviš?

Loče pri Poljčanah. Hm! Zima hudo pritiska. Vodovod nam je že zamrznil. Če mislite kje vodovod delati, le dobro premislite, kako ga boste, da ne boste vedno brez vode in jo le vsake kvatre enkrat imeli. Bomo kmalu imeli vodo na karte, če bo tako. Sicer pa še voda v čelju ni dobra. Pa jo je zadnjič primahal Pavliha tukaj sem. In je točil vino, da je kar od mize teklo. Toda, ko jo je popihal, se je ugotovilo, da je plačeval za ukraden denar pljačo. Pokradel je obleko, seveda po Ločah, in jo kar že pri sosedu prodal. Pa smo zlikovca že dobili. Tam doli od

haja. V Zgornji Beli so si celo pripovedovali, da je dva ubil. Pa ni bilo res; ne enega ni drugače ko samo oplazil. Bilo pa je tudi to dovolj; tak glas je šel naokoli, da si noben divji lovec in sploh noben človek ni več upal na Veliko planino.

Čudne reči so ljudje pravili o tem, kako moč da ima grofov jagar nad gamsi. Ti niso bežali pred njim, ampak so šli za njim kakor čreda koz. Večkrat bi kdo videl, kako so se gnetle okoli njega in mu lizale sol z roke. Če jih je počohal, so si drgale glave obenj ali pa ga po licih oblizovale. Klical jih je po imenu in se pogovarjal z njimi kakor z ljudmi. Znal jih je tudi iz sosednjih lovišč privabiti.

Še druge reči so bile, zaradi katerih so toliko govorili o njem. Prelezel je najvišje skalnate vrhove, za katere so takrat dejali, da jih človeška noga ne more doseči; gori pa je vriskal tako na moč in tako po svoje, da je bilo njegov grozotni glas čuti ure daleč.

Po štirinajst dni ali še več ga včasih ni bilo na spregled; potem se je kar iznenada prikazal v krčmi na Fužini in je zabaval vse goste. Znal se je šaliti ko nihče drug, gosti je znal in peti in rajati — rajal ni rad —, da mu ni bilo para; bril pa si je norce iz vseh in vsakogar, iz božjih in človeških reči.

Najbolj so ga občudovali zaradi njegovih čarovnij. Naučil se jih je pri cirkusu, kjer se na take spretnosti razumejo. Ti preprosti hribovci pa so bili trdno prepričani, da je pravi coprnik.

Mlade ljudi je kar vleklo k njemu, ker je bil zares postaven ko noben drug, drzen je bil in znal je toliko, posebno pa še, ker je bilo nekaj skrivnostnega na njem. Videz je bil, da jih je hotel nase prikleniti, naj bi ga občudovali in častili. Dekleta, seveda, ta so se kar trgala za njega. Prijazen je bil sicer z vsako, pa je eno bolj ko drugo vleklo za nos. Edino Špela morda, krčmarjeva hči, ta bi bila mogla reči, da sta si kaj več.

Špela je bila životna, drzna deklina, stara kakih trideset let, rdečelasa, z zelenkasto modrimi očmi in pegavimi lici. Njo je imel baje rad. Večkrat pa se je zgodilo, da se je zaničljivo zadržal na njo ali pa jo prav surovo pahnul od sebe. To pa je dekle le še bolj vžgalo, da je še bolj silila za njim.

Tudi nocoj je šla za njim, ko je tako nenadno zbežal, in je ostala delj časa pri njem v gozdu. Vrnila sta se z roko pod roko, šaleč se in smejoč.

S hruščem in truščem so ju pozdravili v krčmi: »Živio Anza, živio!«

»Prav, da si se vrnil! Od dolgega časa smo že jeli dremati.«

»Godci skup! Dajmo še eno!«

»Aló, dečle na raj!«

»Nak! Pijmo še prej, pijmo!« je blebetal krčmar.

»Da se bo kri zagrela!«

»Od te pasje brozge! Sam pij, če nimaš kaj boljega!«

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Save je doma. Bodo mu sedaj že primerno dušo skrtali, tako da bo večne čase pomnil. — Zdravi smo pa tudi pri nas. Saj nimamo ne občutnih bolnikov, ne mrličev. — Ker je predpust tako kratek, pa se nam še ženiti in močiti ne ljubi. Samo tri pare smo vrgli s prižnice, a še od teh dva odideta drugam k poroki. Pravijo naši zakonski kandidati, da bodo po veliki noči nadaljevali. Bog jim daj srečo! — Naše Prosvetno društvo se lepo giblje. Ima redne sestanke mesečno. Enega skupnega za vse članstvo, dva pa ločena: enega za fante in enega za dekleta. Pa so rekli, da ne gre in ne bo šlo, a mi pravimo, da gre in bo še šlo, samo volje je treba. Kmalu bo nas društvo tudi razveselilo s primerno igro na šolskem odru. Mislimo tudi na knjižnico in dom, a bo še treba pošteno pljunuti v roke, da vse to dosežemo. A korajža velja!

Sv. Jernej pri Ločah. V smeri proti Zbelove-mu, kakih 15 minut od žel. proge Poljčane-Konjice izvira že od nekdaj na vsaki strani podolgatega, z gozdom obraščenega hriba mineralna voda. En izvir je na precej močvirnatem travniku Hribnik Ferdinanda p. d. Ograjeka, drugi pa na nasprotni strani hriba proti Mlačam na bolj suhem svetu Bukovšek Jožefa p. d. Jernejca. Do zadnega časa so za to vodo vedeli večinoma le okoliški pastirji, ker je precej slana in je zato živina v vsaki priliki vhalja jo pit. Ob suši, ko ni mogla do vode, pa je celo žrla prst okoli izvirk, ki je istotako slana. Ko je lani Hribnik ob svojem izvirku kopal, je v globini kakih 1½ m naletel na debel hrastov obod z lesenimi obroči, ki je bil seveda že trnel, ki pa spričuje, da so že v davni to vodo poznali in zagradili ter jo zaradi njenega slanega okusa najbrž rabili za kuho. Po tem slanem okusu, ki je v obeh izvirkih enak, bi smeli soditi, da voda teče skozi večje plasti soli. Lani smo to vodo poslali v Ljubljano Higijenskemu zavodu v preizkavo ter dobili h koncu leta od tam »Kemijški izvid«, ki izkazuje sledeče sestavine naše

Zima, zima... Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarnov brez napak, pristnobarvni, »Paket Serija A« za moško, žensko, posteljno, namizno perilo in rjuhe; »Paket Serija B« vsebina 15—21 m dobro uporabljenih ostankov prvovrstnih touringov, flanel za pijame in barhentov za obleke ter paket »Serija Z« z vsebino 3 m blaga za zimsko suknjo ali ženski plašč, moško obleko ali damski kostum poštine prosto samo Din 12.—. Dalje novi specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 19 do 25 m najfinjših pijama flanel, modnih barhentov za obleke in bluze ter toplega moškega ženskega spodnjega perila. Ta paket Din 148 vse poštnine prosto. Neprimerno vzajem nazaj in zamenjam. Naročite, dajte rje še zaloga pri RAZPOŠILJALNICI

»KOSMOS« MARIBOR, Dvofakova cesta št. 1. 85

(Dalje sledi.)